

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ



مباحث جاری در حسابداری
مدرس: حمیده رشیدی فیروزآبادی
مقطع: کارشناسی حسابداری مالی ترم ۴
جلسه: ۴



• پرداخت صورت وضعیت دوم

صورت وضعیت دوم نشان دهنده ی کارهای انجام شده ی پیمانکار از آغاز تا این تاریخ است، لذا باید جمع ارقام مندرج در صورت وضعیت اول از این صورت وضعیت کسر گردد تا کارکرد پیمانکار از صورت وضعیت اول به دست آید.

گاهی اوقات کارفرما نیاز به نقدینگی دارد و چون تایید صورت وضعیت توسط دستگاه نظارت به طول می انجامد لذا از کارفرما تقاضای علی الحساب می نماید که کارفرما با ۱.۴ آن موافقت می نماید. در این حالت ذیحساب دستگاه اجرایی پس از کسر ۰.۵٪ مالیات اقدام به پرداخت می نماید و در پرداخت نهایی صورت وضعیت دوم، آن را کسر می نماید.

انجام هزینه های مربوط با پیمان

بعضی اوقات دفتر مرکزی هزینه هایی را در ارتباط با پیمان خاصی انجام می دهد که باید این هزینه ها به حساب آن پیمان منظور گردد. این هزینه ها می تواند هزینه های جاری و یا هزینه های سرمایه ای باشد.

مرحله پنجم: خاتمه کار

طبق ماده ۳۹، شرایط عمومی پیمان پس از آن که ۹۷٪ عملیات موضوع پیمان را طبق مشخصات و نقشه ها و سایر اسناد و مدارک ضمیمه پیمان انجام داد، پیمانکار از طریق دستگاه نظارت تقاضای تحویل موقت موضوع پیمان را به کارفرما تسلیم می کند و نماینده خود را برای عضویت در کمیسیون تحویل معرفی می نماید.

دستگاه نظارت مراتب را مورد رسیدگی قرار داده و در صورت تایید با تعیین تاریخ آمادگی کار جهت تحویل، تقاضای کمیسیون تحویل موقت را از کارفرما می نماید.
این کمیسیون مرکب خواهد بود از:

نماینده کارفرما: یک نفر

نماینده دستگاه نظارت: یک نفر

نماینده پیمانکار: یک نفر

نماینده ذیحسابی و امور مالی: یک نفر

دستگاه نظارت در حضور کمیسیون، آزمایشات لازم را انجام داده و نقایص کار را یادداشت کرده و آن را ضمیمه صورت جلسه می نماید .

برای پیمانکار مدت زمانی معین را مشخص می نمایند که این نقایص را رفع نماید و کار را به طور کامل تحویل دهد. دستگاه نظارت پس از پایان مهلت مقرر از عملیات بازدید به عمل می آورد و در صورت رفع تمام عیوب و نقایص، گواهی آن صادر و صورت جلسه موقت را امضا می نماید.

پس از تحویل موقت اقدامات زیر انجام می شود:

- باقی مانده ضمانت نامه پیش پرداخت آزاد می شود.
- ضمانت نامه حسن انجام کار پیمانکار آزاد می شود.

دستگاه نظارت با نماینده پیمانکار اقدام به تهیه صورت وضعیت قطعی و نهایی می نماید، صورت وضعیت قطعی و نهایی حداکثر ظرف ۶ ماه به کارفرما تحویل داده می شود.

پس از تصویب صورت وضعیت قطعی و نهایی نصف سپرده حسن انجام کار پیمانکار آزاد می گردد.

هزینه نگهداری در دوره تضمین :

طبق ماده ۴۲ هزینه نگهداری عملیات موضوع پیمان به عهده کارفرما می باشد ولی هزینه های ناشی از نقص عمل پیمانکار به عهده ی اوست.

تحويل قطعی

طبق ماده ۴۱ پیمان در پایان دوره تضمین مندرج در ماده ۵ پیمان، کارفرما به تقاضای اعضای کمیسیون تحويل قطعی و همچنین تاریخ تشکیل کمیسیون را تعیین و به پیمانکار ابلاغ می نماید.

کمیسیون پس از بازدید از کارها در صورتی که پیمان انجام شده و هیچ گونه عیب و نقصی نداشته باشد، تحويل قطعی را انجام خواهد داد و صورتجلسه تحويل قطعی تنظیم می گردد. کارفرما ۵۰٪ دیگر سپرده حسن انجام کار را آزاد می نماید.

روش کار تکمیل یافته

در روش کار تکمیل یافته، سود هنگامی شناسایی می شود که بخش اعظم عملیات مربوط به قرارداد پایان یافته و مخارج باقیمانده برای تکمیل کار غیر قابل توجه باشد.

در ترازنامه پیمانکار، مازاد بهای تمام شده انباشته نسبت به صورت وضعیت های تایید شده مربوط به عنوان دارایی جاری انعکاس می یابد، لکن اگر صورت وضعیت تایید شده بیشتر از مخارج باشد، به عنوان بدهی جاری قلمداد می گردد.

در صورتی که پیمانکار، قراردادهای متعددی را اجرا می کند، لازم است بهای تمام شده انباشته و بدهی های مربوط به هر قرارداد، جداگانه انعکاس یابد.

از مزایای این روش این است که اندازه گیری ها بر مبنای نتایج واقعی صورت می گیرد و ارقام برآوردی نمی باشد.

از معایب این روش این است که فعالیت های جاری در صورت های مالی دوره ی جاری انعکاس نمی یابد.

روش درصد پیشرفت کار

در روش درصد پیشرفت کار بر مبنای استدلالات زیر شناسایی درآمد در مقطعی زودتر از فرآیند کسب سود، مجاز شناخته شده است:

۱. شواهد کافی برای وصول درآمد وجود دارد.
۲. عملیات با اطمینانی معقول قابل اندازه گیری است.
۳. به کارگیری این روش، موجب اندازه گیری مناسبتری از سود دوره های مالی و رعایت مفهوم تطابق هزینه ها با درآمد است، سود به موازات پیشرفت عملیات قرارداد، شناسایی می گردد.

سود پیمان تکمیل شده

در پایان کار، پیمانکار نسبت به انبارگردانی از انبار کارگاه اقدام می نماید و پس از قیمت گذاری موجودی مواد و مصالح و یا سایر اقلام مصرف نشده، جمع این اقلام را به حساب پیمان بستانکار میکند.

ضمناً در مورد موجودی مواد و مصالح پای کار به همین نحو عمل خواهد شد:

مخارج واقعی حساب پیمان - کار گواهی شده = سود یا زیان پیمان

حال این سود یا زیان به حساب سود یا زیان شرکت انتقال می یابد.

مثال. فرض کنید موجودی انبار و مصالح داخل انبار ۱ میلیون ریال و موجودی مواد و مصالح پای کار ۳۰۰ هزار ریال باشد. مطلوبست ثبت در دفاتر

$$\begin{array}{r} ۱۳۰۰۰۰۰ \\ ۱۳۰۰۰۰۰ \\ ۱۰۰۰۰۰۰ + ۳۰۰۰۰۰۰ = ۱۳۰۰۰۰۰ \end{array}$$

موجودی مواد و مصالح
حساب پیمان

سود پیمان ناتمام

در پیمان های بزرگ رقم دقیق سود فقط بعد از تکمیل کار مشخص می گردد. پیمان های نا تمام را به عنوان کار در جریان ساخت می نامند و به بهای تمام شده ارزش گذاری می شود و سود در آن دخالت ندارد.

در این حالت هیچ سودی نباید به حساب سود و زیان شرکت نسبت به پیمان های نا تمام انتقال داده شود. اگر چنین موردی وجود داشته باشد ممکن است نوسانات زیادی در حساب سود و زیان ایجاد کرده و آن را دچار دگرگونی شدید نماید.

زیرا:

اولا: ممکن است علیرغم سودآور بودن فعالیت سال، حساب سود و زیان در پیمان های ناتمام زیان نشان بدهد.

ثانیا: نتیجه عملکرد از سالی به سال دیگر متفاوت خواهد بود.

ثالثا: اگر سود بعد از تکمیل پیمان مشخص و معین گردد، نرخ مالیات بیشتری باید پرداخت شود. به لحاظ وجود این موانع، مناسب آن است که کل سود در یک سال نشان داده نشود.

ماهیت سود

۱. اگر پیمان اخیرا شروع شده باشد و کار تکمیل یافته ۱/۴ یا کمتر از ۱/۴ کل پیمان باشد هیچ سودی نباید به حساب سود و زیان انتقال یابد.

۱. اگر پیمان به طور منطقی پیشرفت داشته باشد و دستگاه نظارت کارفرما آن کار را به بیش از ۱.۴ تا کمتر از نصف تایید و گواهی نماید، باید ۱.۳ از سود ظاهری را به حساب سود و زیان بستانکار نمود. این رقم با نسبت وجوه دریافتی از کارفرما به کار گواهی شده تعدیل خواهد یافت.

کار گواهی شده - بهای تمام شده کار گواهی شده = سود ظاهری

سود ظاهری * ۲/۳ * (کار گواهی شده / وجوه دریافتی از کارفرما) = سود تعدیل شده

۳. اگر بیشتر از نصف پیمان نزدیک به تکمیل باشد، می توان $\frac{2}{3}$ سود ظاهری و یا درصد دیگری بر مبنای وجوه نقد دریافتی به حساب سود و زیان بستانکار نمود.

سود ظاهری * $\frac{2}{3}$ * (کار گواهی شده / وجوه دریافتی از کارفرما) = سود تعدیل شده

خدايا چنان کن سرازجام کار
نو خشنور باشی و ما رستگار

التماس دعا